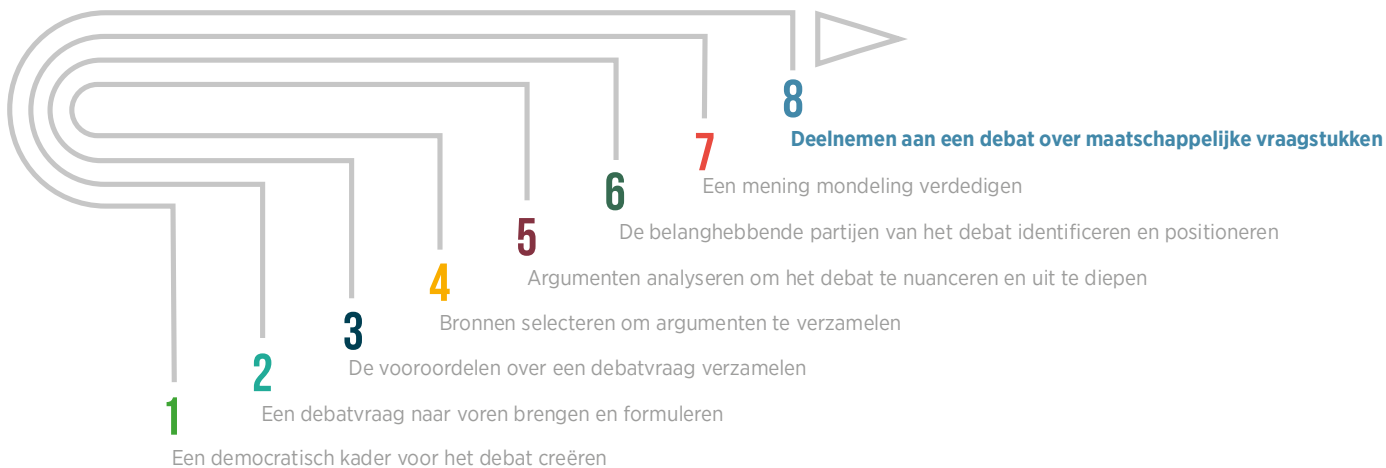

DEELNEMEN AAN EEN DEBAT OVER MAATSCHAPPELIJKE VRAAGSTUKKEN

INLEIDING

Met deze module willen we aantonen dat instellingen ‘beïnvloedbaar’ zijn, dat we met hen in contact kunnen komen, met hen van gedachten kunnen wisselen en hen gedeeltelijk kunnen beïnvloeden. In onze hoedanigheid als burger zijn we niet beperkt tot alleen stemmen; we kunnen collectief optreden met behulp van bepaalde actie- en beïnvloedingsmechanismen (petities, interpellaties, vrijbrieven, demonstraties, debatten, burgerlijke ongehoorzaamheid) om een bepaalde situatie te veranderen.

Hiervoor bevat deze module twee activiteiten. De eerste activiteit is bedoeld om potentiële strategieën te identificeren, en hun voordelen en haalbaarheid te vergelijken. De tweede activiteit is bedoeld om jongeren te helpen de gekozen strategie uit te voeren.

VOORAFGAANDE STAPPEN uitgevoerd door de groep of uzelf:

- Kader van het debat (**module 1**)
- Het formuleren van de debatvraag (**module 2**)

Deze module wordt beschouwd als de laatste stap van een proces. Na **module 8** gaan we idealiter de resultaten van de actie verspreiden, door contact op te nemen met een media-instelling, door een document (of geluidsbestand of video) te maken waarin we het project samenvatten, door de actie te verspreiden op sociale netwerken, enz.

S A M E N V A T T I N G

ACTIVITEITENFICHES

ACTIVITEIT 1

Eén of meer uitdrukkingsmethoden
of actiestrategieën kiezen – p. 114

ACTIVITEIT 2

De uitdrukking of de actie voorbereiden – p. 115

AANKNOPINGSPUNTEN

AANKNOPINGSPUNT 1

Open methode voor besluitvorming
en medezeggenschap – p. 116

AANKNOPINGSPUNT 2

Uitdrukkingsmethoden
of actiestrategieën – p. 117

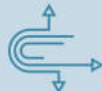

ACTIVITEIT 1

EÉN OF MEER UITDRUKKINGSMETHODEN OF ACTIESTRATEGIEËN KIEZEN

Minimale duur – 30 minuten.

Opstelling – Geen specifieke opstelling.

Materiaal – Een groot blad, een bord.

Beschrijving – Deze activiteit is bedoeld om samen zoveel mogelijk uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën op te sommen. In het tweede deel van de oefening gaan we dan de meest realistische en effectieve vormen kiezen.

1. TOELICHTING BIJ DE ACTIVITEIT

Leg eerst het principe van de oefening uit: de jongeren moeten zoveel mogelijk uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën bedenken. U kunt hun creativiteit aan de hand van verschillende criteria stimuleren:

- **Individuele versus collectieve uitdrukking of actie.** We spreken van een individuele actie wanneer de actie wordt uitgevoerd door geïsoleerde individuen, zonder hulp of coördinatie. De actie is collectief wanneer er automatisch een groep van meerdere mensen nodig is voor het welslagen van de actie. In het kader van het thema 'opwarming van de aarde' is een individuele actie bijvoorbeeld de door Greta Thunberg geïnitieerde scholenstaking. Er kwamen echter al snel andere jongeren bij, en de actie veranderde in een collectieve actie.
- **Lokale/regionale/internationale uitdrukking of actie.**
- **Uitdrukking of actie met/tegen/zonder de instellingen.** We spreken van 'met'-acties voor acties die bestaande structuren gebruiken om het debat vooruit te helpen; we spreken van 'tegen'-acties voor acties die zich verzetten tegen, ingaan tegen of in dis-

cussie gaan met instellingen, overheidsinstanties, enz.; we spreken van 'zonder'-acties voor acties die op zichzelf voldoende zijn en geen rekening houden met wat er op institutioneel niveau wordt gedaan. We nemen als voorbeeld de opvang van migranten, een 'met'-actie kan een lobbyactie zijn, zoals de gemeentelijke campagne van de CNCD-11.11.11. 'Gastvrije gemeenten'; een 'tegen'-strategie kan bestaan uit een reeks posters en vrijbrieven die op sociale netwerken worden verspreid om het criminaliserende beleid inzake migranten aan de kaak te stellen; een 'zonder'-actie kan het uitzenden van een reeks video's zijn waarin de situatie wordt uitgelegd waarin migrantengezinnen zich bevonden voordat ze migreerden.

2. BRAINSTORMEN

Iedereen wordt uitgenodigd om actiemogelijkheden te formuleren in verband met het behandelde thema. Deze fase kan worden uitgevoerd in de vorm van 2 cirkels.

Aanknopingspunten

Uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën

3. KEUZE VAN DE UITDRUKKINGSMETHODEN OF ACTIESTRATEGIEËN

U kunt de uitdrukkingsmethoden op verschillende manieren selecteren.

Houd er rekening mee dat u ondersteuning en follow-up moet bieden tijdens de activiteit. Vermijd een te groot aantal groepjes (als verschillende uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën populair zijn), maar zorg er wel voor dat elke jongere een taak op zich kan nemen. U kunt bijvoorbeeld werken met de open methode voor besluitvorming en medezeggenschap door toestemming om de uitdrukkingsmethode of actiestrategie te kiezen.

Aanknopingspunten

Open methode voor besluitvorming en medezeggenschap

4. VERDEEL DE JONGEREN IN GROEPJES

Verdeel de jongeren duidelijk over de verschillende groepjes. Vraag de jongeren om samen te komen in werkgroepen, afhankelijk van hun wensen en de uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën die ze willen uitvoeren. Elk van deze groepjes moet de gekozen strategie uitvoeren.

U kunt meerdere groepjes vormen voor eenzelfde uitdrukkingsmethode of actiestrategie, bijvoorbeeld om te vermijden dat bepaalde jongeren geen taken hebben of voor het uiten van verschillende meningen.

ACTIVITEIT 2

DE UITDRUKKING OF ACTIE VOORBEREIDEN

Minimale duur – 200 minuten.

Opstelling – Geen specifieke opstelling.

Materiaal – Variabel.

Beschrijving – De tweede activiteit van deze module bestaat uit het voorbereiden van de geselecteerde uitdrukkingsmethode of actiestrategie. Het verloop van deze activiteit hangt grotendeels af van de door de jongeren gekozen uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën. We kunnen daarom onmogelijk beschrijven hoe u precies te werk moet gaan om de actie succesvol uit te voeren. Onderstaande punten hebben daarom alleen betrekking op algemeenheden. U vindt bepaalde details in de sectie 'Aanknopingspunten' voor een niet-uitputtende lijst van de meest voorkomende uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën.

1. IDENTIFICATIE VAN DE TAKEN

U moet de jongeren helpen om hun actie zorgvuldig voor te bereiden. Ze moeten een programma opstellen met daarin een actieplan met de te nemen stappen om hun doel te bereiken. Dit programma moet de duur van elke fase aangeven.

Aandachtspunten: Bij het toepassen van een strategie moeten jongeren bijzondere aandacht besteden aan de volgende punten:

a. De gekozen actiestrategieën worden zeer waarschijnlijk beperkt door een wettelijk kader. U moet dus samen met de groep uitzoeken welke informatie u op een poster of flyer moet plaatsen, welke toestemmingen u moet aanvragen voor een demonstratie, enz. U moet zich bovendien houden aan de beperkingen van de vrijheid van meningsuiting bij het in het openbaar verkondigen van een mening (zie de Aanknopingspunten van module 1).

b. Misschien kunnen partners of bondgenoten de actie steunen. Het is altijd interessant om kennis te maken met verenigingen, organisaties, enz. die de groep waarschijnlijk steunen. Als de gekozen actiestrategie in de categorie 'met' van activiteit 1 van deze module valt, moet u natuurlijk contact met hen opnemen en hen vanaf het begin betrekken.

Aanknopingspunten

Uitdrukkingsmethoden of actiestrategieën

2. TOEWIJZING VAN DE TAKEN

Zorg ervoor dat de taken en verantwoordelijkheden in elk groepje duidelijk zijn verdeeld. Zorg ervoor dat iedereen een taak heeft en dat alle taken zijn verdeeld. Let goed op de omvang van de taken, die sterk kan variëren.

3. ORGANISATIE

We gaan de actie organiseren nadat de groep een doel heeft vastgesteld, een plan heeft gemaakt en de nodige context voor de actie heeft voorzien. Ga voorzichtig te werk, controleer elke stap zorgvuldig en bewaar een kritische afstand: een openbare toespraak kunt u achteraf maar moeilijk of zelfs niet meer corrigeren.

4. VERSPREIDING

Vervolgens kan de groep de resultaten van de strategie verspreiden. We gaan de actie visibiliteit geven om andere burgers aan te moedigen om zich te mobiliseren. Daarnaast maken we op die manier de uitdrukking of actie van de jongeren concreet, zodat ze hun rechten en plichten als burger in de openbare ruimte kunnen vervullen.

OPEN METHODE VOOR BESLUITVORMING EN MEDEZEGGENSCHAP

Het nemen van een besluit wordt soms ten onrechte beschouwd als het grijpen van de macht, waardoor niet altijd iedereen de kans krijgt om zich te uiten. De open methode voor besluitvorming en medezeggenschap stelt een andere vorm van besluitvorming voor. Elke persoon van de groep kan op zijn beurt zijn instemming met of verzet tegen het voorstel toelichten, zodat we de nodige wijzigingen kunnen aanbrengen. De groep neemt het voorstel aan zodra alle bezwaren zijn weggenomen door middel van verbeteringen aan het oorspronkelijke voorstel. Deze procedure helpt om een besluit te beschouwen als het resultaat van een collectieve samenwerking waarbij ieder verantwoordelijk is voor het aangenomen voorstel.

Volgende stappen maken deel uit van de open methode voor besluitvorming en medezeggenschap:

- Formuleer een actievoorstel op basis van de voorgaande discussies. We adviseren om in het begin een eenvoudig voorstel te doen, en dit voorstel in de loop van het proces te transformeren. Een goed voorstel houdt rekening met de elementen die tijdens de groepsdiscussies naar voren zijn gebracht; is duidelijk en gemakkelijk te begrijpen

voor de hele groep; wordt door iedereen geaccepteerd als een uit te diepen werkbasis; behoort niet langer toe aan de persoon die het voorstel heeft gedaan nadat we het voorstel hebben toegelicht en verduidelijkt.

- Ieder drukt uit wat het voorstel bij hem oproept. Hier beschikt de gespreksanimator over een maximum aan informatie zodat hij het voorstel kan wijzigen. Probeer breed te luisteren, om de algemene sfeer in de groep te vatten.
- Verduidelijk of wijzig het voorstel op basis van wat er is gezegd. In het slechtste geval moet u het voorstel intrekken. Ga dan terug naar punt 3 en introduceer een nieuw voorstel.
- Laat iedereen aan het woord om te kijken of er bezwaren zijn. Vraag in eerste instantie alleen of de jongeren al dan niet een bezwaar hebben. Het voorstel wordt aangenomen indien niemand bezwaar heeft. Als er bezwaren zijn, mogen de jongeren deze toelichten en gaan we de bezwaren één voor één wegnemen. Bij het formuleren van een bezwaar stellen we geen oplossingen voor om dit bezwaar te verhelpen. Let erop dat de jongeren hun bezwaren correct formuleren. Noteer de bezwaren en de voornamen van de personen die ze uitspreken op het bord. Bezwaren zijn geen voorkeuren, meningen, andere voorstellen. Wij beschouwen bezwaren als persoonlijke beperkingen of beperkingen gekoppeld aan de uitvoering van het project.
- Test de bezwaren. Ga na of het bezwaar het voorstel ongeldig maakt. Zo ja, ga dan terug naar punt 3 en introduceer een nieuw voorstel. U bent niet bevoegd om te zeggen of het bezwaar al dan niet redelijk is. U kunt alleen vragen stellen om de persoon die het bezwaar maakt te helpen dit te bepalen.

Een bezwaar is redelijk indien:

- Het bezwaar uitnodigt tot een verbetering van het voorstel op basis van de collectieve intelligentie van de groep.
- Het bezwaar het voorstel ongeldig maakt, waardoor het onmogelijk wordt om het te realiseren.

- Het bezwaar wordt duidelijk beargumenteerd.
- Het bezwaar geen omweg is om, bewust of onbewust, een voorkeur of een andere stelling uit te drukken.

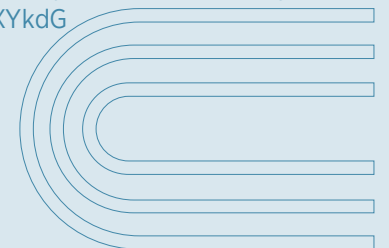
We moeten onszelf de volgende vragen stellen bij het formuleren van een bezwaar:

- Wat zijn mijn argumenten?
 - Gaat het om een voorkeur?
 - Wat weerhoudt mij ervan om effectief en actief mee te werken aan het voorstel?
 - Als we het voorstel aannemen, is dit dan nadelig voor de groep, het project?
 - Wat is het probleem?
 - Kan ik leven met dit voorstel?
- Behandel de bezwaren één voor één. De bezwaren in het midden vormen de bezwaren van de groep. De discussie is toegankelijk, iedereen kan oplossingen aandragen om het behandelde bezwaar op te heffen. Controleer regelmatig of de persoon die het bezwaar heeft aangehaald van mening is dat het bezwaar is ontkracht. Als een oplossing bezwaren bij een persoon oproept, moet deze laatste de groep daarvan op de hoogte brengen. Controleer na het wegnemen van de bezwaren of er geen nieuwe bezwaren zijn opgetreden. Er is sprake van wederzijdse instemming als er geen bezwaren meer zijn. Het voorstel wordt aangenomen. Nodig de jongeren uit om elkaar te feliciteren. Dit geeft aan dat de beslissing met wederzijds goedvinden werd genomen.

Bronnen

Open methode voor besluitvorming en medezeggenschap, door de Université du Nous: <https://drive.jardiniersdunous.org/s/XzEqeLTWSnXYkdG>

UITDRUKKINGSMETHODEN OF ACTIESTRATEGIEËN

EEN STANDPUNT INNEMEN IN DE OPENBARE RUIMTE

Een burger kan niet meerdere standpunten over een probleem innemen in de openbare ruimte. We kennen allemaal wel de vrijbrieven en open brieven die in kranten of tijdschriften worden gepubliceerd, maar tegenwoordig hebben we ook te maken met video- en audioclips die worden uitgezonden op sociale netwerken en instant-messaging-platformen.

We moeten verschillende stappen volgen om een standpunt van dit type te formuleren:

1. Selecteer een medium. We moeten bepalen hoe we ons standpunt zullen verspreiden om ons standpunt goed voor te bereiden. De toon van het standpunt is immers niet hetzelfde voor een video op Instagram, een open brief verspreid op flyers of een vrijbrief op de website van de RTB.
2. Verzamel en raadpleeg succesvolle voorbeelden, modellen van standpunten. Dit soort acties zijn heel gebruikelijk en voorbeelden zijn gemakkelijk te vinden. Voordat u bepaalt hoe u een mening op papier zet of op video deelt, moet u leren hoe u dat moet doen, welke toon u moet gebruiken.

3. Bereid de ruwe structuur van uw uiteenzetting voor. Kies een die u gaat verdedigen en de argumenten die u daarvoor gaat gebruiken. Deze stap is cruciaal, daarom moet u de gebruikte argumenten zorgvuldig selecteren. U kunt vaak beter een paar argumenten laten vallen en u concentreren op de beste argumenten, in plaats van uw uiteenzetting te overstelpen met argumenten. Bij onenigheid in de groep bij het opstellen van de uiteenzetting moet u compromissen sluiten of tot een consensus komen.
4. Schets de context van het probleem. Elk ingenomen standpunt moet worden ingeleid met een herinnering aan de historische, geografische, politieke context, enz. van de debatvraag waarin we een standpunt innemen. Als we ons standpunt in een open brief uitdrukken, moeten we duidelijk aangeven aan wie deze is gericht.
5. Schrijf de vrijbrief of het script van de clip uit en herwerk het totdat u tevreden bent. Vervolgens kunt u de video opnemen en uitzenden, of de vrijbrief naar de gekozen mediapartner sturen.

Hulpmiddelen

Deze verschillende bronnen kunnen nuttig bij het opstellen van uw standpunt in de openbare ruimte:

- Presentatie, voorbeelden van plannen en hulpmiddelen voor het schrijven van een open brief (of een vrijbrief)
<https://www.learnquebec.ca/ecette-une-lettre-ouverte1>
- Gedetailleerde uitleg van het proces voor het maken van posters. Het voorbeeld betreft intimidatie, maar het advies geldt voor elk ander onderwerp.
https://cache.media.eduscol.education.fr/file/Actu_2015/13/1/annexe_affiche_v.def_487131.pdf
- Gratis online software voor het maken van video's: https://www.canva.com/fr_fr/creer/video/

- Een reeks activiteiten voor het maken van video's met jongeren:
<http://ww2.ac-poitiers.fr/dane/spip.php?article689>
- Tournez Jeunesse, een logboek voor het maken van video's met jongeren (betalend):
<https://tournezjeunesse.be/>

POLITIEKE INTERPELLATIES

Interpellaties hebben dezelfde kenmerken als vrijbrieven en open brieven. Die laatste zijn soms ook politieke interpellaties. Het belangrijkste verschil is dat een interpellatie niet noodzakelijk voor de openbare ruimte bestemd is, maar rechtstreeks aan de geadresseerde is gericht. Het schrijven van een interpellatie verloopt grotendeels op dezelfde manier als schrijven van een vrijbrief, alleen zijn er drie extra stappen:

1. We moeten de ontvanger duidelijk identificeren. De interpellatie moet gericht zijn aan een specifieke persoon (dit kan een rechtspersoon zijn) die bevoegd moet zijn om op te treden met betrekking tot het probleem. U moet de meest relevante actoren identificeren en geen personen zonder actiemiddelen aanspreken.
2. U kunt best één of meer gebreken in de acties, de redenering of de uiteenzetting van de aangesproken speler identificeren en oplossingen voorstellen. Bij een interpellatie kunt u zich beperken tot het aanwijzen van een probleem, maar een interpellatie verliest zijn kracht als u geen oplossingen voorstelt.
3. De interpellatie is een uitnodiging tot dialoog en tot actie. Het is altijd een goed idee om een interpellatie af te sluiten met een uitnodiging voor een debat of een collectieve discussie.

Let op, een politieke interpellatie is geen petitie en heeft dus geen waarde als de ontvanger er geen rekening mee houdt. We gebruiken de interpellatie niet om eisen te stellen, maar om een probleem aan te kaarten, oorzaken aan te dragen en mogelijke oplossingen voor te stellen.

Suggesties: een specifiek Brussels initiatief

Een burgervoorstel is een thematisch voorstel, ondertekend door ten minste 1000 Brusselaars van ten minste 16 jaar oud om, in het kader van een overlegcommissie, een debat op gang te brengen in het Parlement tussen bij loting gekozen burgers en parlementsleden.

De eerste twee debatvoorstellen zullen in 2021 worden behandeld tijdens de eerste overlegcommissies in het Brussels Parlement: het eerste voorgestelde thema komt van parlementariërs en heeft betrekking op de uitrol van 5G in het Brussels Gewest, het tweede komt van de burgers en betreft de herhuisvesting van daklozen of bewoners van slechte woningen.

In maart 2021 ontvingen 10.000 bij loting gekozen Brusselaars een uitnodiging om deel te nemen aan de eerste editie van deze volledig nieuwe ervaring. Meer informatie: <https://democratie.brussels/>

Hulpmiddelen

Deze verschillende bronnen kunnen nuttig zijn bij het opstellen van uw politieke interpellatie:

- Stapsgewijze handleiding voor het schrijven van een politieke interpellatie:
<http://www.ecolesolidaire.org/project/r%C3%A9aliser-une-interpellation-politique>
- Infor Jeunes Bruxelles heeft een uitgebreide engagementsverklaring opgesteld die een deel van de via bovenstaande links raadpleegbare informatie verzamelt, aangevuld met concrete actievoorstellen, enz.: <https://ijbxl.be/citoyennete/comprendre-participer-sengager-pour-le-monde-de-demain/>

ARTISTIEKE STANDPUNTEN

Kunst is een eeuwenoud middel om een standpunt te verdedigen. We hebben allemaal al wel gehoord van geëngageerde of activistische kunst, maar bepaalde minder erkende kunstvormen zijn nog veelzeggender. Zo heeft Banksy tientallen straatkunstwerken gemaakt om het bewustzijn van verschillende problemen te vergroten.

Er zijn eindeloos veel vormen en mogelijkheden. We kunnen helaas geen leidraad geven. Wanneer we kunst aangrijpen om een standpunt in te nemen, gebruiken we bij voorkeur uitdrukkingen die voor zich spreken. We kunnen door middel van artistieke uitdrukkingen een standpunt uitdrukken, denk maar aan dans, grafische of plastische kunsten, zang of muziek, poëzie, straatkunst ... Onze verbeelding is onze enige limiet. Let in ieder geval op de benodigde toestemmingen voor een optreden in de openbare ruimte!

We moeten er ook voor zorgen dat onze boodschap begrijpelijk is voor een waarnemer die niet bekend is met het probleem. Daarom gaan we een kort manifest schrijven waarin we onze actie toelichten.

Hulpmiddelen

Deze bron kan nuttig zijn bij het opstellen van uw artistieke standpunt:

- Een reeks beroemde voorbeelden van engagement binnen kunst:
<https://europe-arts.fr/art-engage/>

PETITIES

Het CRISP (Centrum voor socio-politiek onderzoek en informatie) definieert een petitie als een petitie van één of meer personen dat een mening, klacht of verzoek bevat en dat schriftelijk aan een autoriteit wordt bezorgd.

In de meeste gevallen kan iedereen een petitie indienen, verspreiden en ondertekenen. Zie ook de eerste lijst van de hulpmiddelen hieronder. Deze 'vrijblijvende' petitie hebben

echter niet altijd evenveel effect als de officiële petitie van de verschillende Belgische parlementen. Zo heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers van het Federaal Parlement een platform opgestart waarmee burgers die zich elektronisch identificeren (via de identiteitskaart, itsme, enz.) een online petitie kunnen indienen. En dit ongeacht hun nationaliteit en woonplaats. Voor het ondertekenen van dit soort petitie moet u minstens 16 jaar oud zijn en in België wonen.

Een aan de Kamer gerichte petitie moet betrekking hebben op een onderwerp dat onder de bevoegdheid van het Federale Parlement valt. Bijvoorbeeld: de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, financiën (sparen, belastingen, enz.), justitie, binnenlandse zaken (politie, vreemdelingenbeleid, enz.), internationale betrekkingen, nationale Defensie, nucleaire energie, enz.

De Kamer heeft wetgevende macht en is verantwoordelijk voor het aannemen van wetten. We vragen om de goedkeuring of herziening van een wet in één van deze domeinen of om een beleid te wijzigen. Op grond van het beginsel van de scheiding der machten kan de Kamer een petitie dat verzoekt om tussenkomst in individuele, administratieve of juridische zaken niet in behandeling nemen.

Petitie dienen dus niet voor het in de onmiddellijke toekomst oplossen van persoonlijk problemen. We verzoeken om een blijvende verandering waarbij iedereen (of een bepaalde categorie van personen) gebaat is.

Als het verzoek betrekking heeft op een bevoegdheid die afhangt van een ander bestuursniveau (regionaal, communautair, Europees, gemeentelijk, enz.) moet u het verzoek rechtstreeks aan deze entiteit richten.

Het Brussels Parlement lanceert ook een nieuw platform om de deelname van burgers aan het politieke leven te stimuleren: <https://democratie.brussels>. Op deze nieuwe site kunt u petitie indienen, voorstellen die u wilt steunen ondertekenen en de voortgang volgen. Het moet natuurlijk gaan om regionale bevoegdheden: werkgelegenheid, gezondheid, cultuur, milieu, mobiliteit, opleiding, huisvesting, enz.

Petities hebben tot doel de stemmen van door een situatie getroffen burgers bij elkaar te brengen en deze stemmen gezamenlijk aan een overheidsinstantie te laten horen. Het doel van een petitie is om de steun van de bevolking en de burger aan te tonen voor een bepaalde zaak, een wetsvoorstel (of de afwezigheid van een wetsvoorstel), of meer in het algemeen om een verandering te eisen. We moeten ons dus goed bewust zijn van ons verzoek en van de haalbaarheid ervan.

Een succesvolle petitie kan een reële impact hebben. Op Brussels niveau verleent een petitie met 1000 handtekeningen de organisator immers het recht om deel te nemen aan een plenaire vergadering van het Brussels Parlement om over de petitie te debatteren. Op federaal niveau hebt u 25.000 handtekeningen nodig, verdeeld over de drie gewesten. Dat is veel, maar het is niet onmogelijk.

Voor het organiseren van een petitie moet u:

1. De petitie opstellen. Net zoals bij een openbaar standpunt moet de petitie een manifest bevatten die meestal de vorm aanneemt van een brief aan de ontvanger. Volg voor het schrijven van dit manifest de stappen voor het opstellen van een politieke interpellatie.
2. Een deadline voor het verzenden van de petitie bepalen. Deze deadline kan verband houden met de beperkingen van de organisatie, maar moet idealiter samenvallen met een evenement in verband met het thema van de petitie. Als er een bijeenkomst over dit thema moet plaatsvinden, is de datum symbolisch, of wordt er een plenaire vergadering rond de kwestie gepland in een parlement. Het is dan vanuit symbolisch oogpunt belangrijk om de petitie op dat moment te overhandigen.
3. De petitie verspreiden. Tegenwoordig worden de meeste petities online, via sociale netwerken of door een e-mail te sturen ondertekend. Het is altijd interessant om ook handtekeningen te verzamelen door een stand op

te zetten in de openbare ruimte of door mensen op straat aan te spreken. Een online petitie bevat meestal een deellink of QR-code waarmee iedereen snel kan ondertekenen met een smartphone. Dit soort micro-evenementen zijn vaak interessant om de petitie te lanceren en bekendheid te geven.

4. De ontvanger bewust maken van de petitie. Uw uiteindelijke doel is om de petitie aan de ontvanger voor te leggen. Afhankelijk van de ontvanger kunt u hiervoor verschillende kanalen aanwenden. Het volstaat om de petitie per e-mail of via een specifiek platform online te verzenden. Het persoonlijk bezorgen van een gedrukt exemplaar met handtekeningen heeft een grotere symbolische impact, maar dit is niet altijd mogelijk. Idealiter vraagt u de goedkeuring van de begunstigde in geval van een persoonlijke bezorging. Onaangekondigd op de stoep staan bij een politieke speler verschijnen is immers geen goed idee.

Hulpmiddelen

Deze verschillende bronnen kunnen nuttig zijn bij het opstellen van uw petitie:

- Leren hoe u een petitie kunt opstellen en vervolgens gratis kunt verspreiden: www.petitionenligne.be, www.openpetition.eu, of www.mesopinions.com.
- Voor het indienen van een petitie bij een Brussels Gewest: <https://democratie.brussels/pages/initiatives?locale=fr>
- Voor het indienen van een petitie bij het Parlement van het Waals Gewest: <https://www.parlement-wallonie.be/pwpages?p=petition>
- Voor het indienen van een petitie of een voorstel bij het Vlaams parlement of de Vlaamse regering: <https://www.vlaanderen.be/uw-overheid/werking-en-structuur/hoe-werkt-de-vlaamse-overheid/doe-een-voorstel-aan-de-overheid>
- Voor het indienen van een petitie bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers

(u moet een Belgisch staatsburger van 16 jaar of ouder zijn.):

<https://dekamer.mijnopinie.belgium.be>.

- Voor het indienen van een petitie gericht aan de Europese Unie (u moet een Europees burger zijn): https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/get-involved/petition-eu_fr

EVENTEMENTEN

Evenementen omvatten demonstraties, stakingen, sit-ins, flash-mobs, specifieke concerten, enz. Jongeren hebben diverse mogelijkheden als ze ervoor kiezen om zich via een dergelijk evenement te engageren. We moeten, ongeacht de keuze van de groep, bepalen of we willen deelnemen aan een evenement of een evenement willen organiseren. In dit tweede geval moeten we rekening houden met de werklust die dit met zich meebrengt. U dient minimaal de volgende stappen te doorlopen om een evenement te organiseren:

1. Het actiemanifest opstellen. Vermeld hierin duidelijk de eisen van de groep, schriftelijk of in een video. Elke deelnemer aan het evenement moet op de hoogte zijn van de actie die hij of zij ondersteunt. Dit manifest is ook nodig wanneer de organisatoren de nodige toestemming voor hun actie vragen.
2. De context van de actie bepalen. Jongeren moeten kiezen waar de actie plaatsvindt, gedurende welke periode en met welke deelnemers en gasten. De groep moet een route uittekenen als het om een mobiel evenement, een mars of dergelijke gaat.
3. De autoriteiten op de hoogte brengen en de nodige vergunningen aanvragen. Voor de meeste evenementen van dit type hebt u toestemming nodig als u ze in de openbare ruimte wilt organiseren. De animator en de groep moeten meer informatie verzamelen over de formulieren die ze moeten invullen en de administraties waarmee ze contact moeten opnemen.

4. Extra deelnemers uitnodigen. U kunt ze persoonlijk uitnodigen, of informatie verspreiden over een toekomstig evenement.

Hulpmiddelen

Deze verschillende bronnen kunnen nuttig zijn bij het voorbereiden van uw evenement:

- Een publieksevenement in Brussel organiseren: <https://www.bruxelles.be/organiser-un-evenement-public-bruxelles>
- Een manifestatie in Brussel organiseren: <https://www.bruxelles.be/manifestations-revendicatives>

BEWUSTMAKINGSACTIES

Bewustmakingsacties brengen alle strategieën samen die erin bestaan andere burgers te informeren over een probleem. De vorm, duur, omvang en intensiteit van bewustmakingsacties kan uiteenlopen. We moeten een bewustmakingsstrategie opzetten door bepaalde beperkingen vast te stellen. Voor een effectief bewustmakingsproces moeten we minimaal de volgende stappen doorlopen:

1. Een formaat kiezen. We kunnen sensibiliseren in de vorm van een vrijbrief, door flyers uit te delen, met een affichecampagne, door een video uit te zenden, door een sensibiliseringsdag op school, in het jeugdcentrum of elders te organiseren. We moeten eerst de nodige tijd en werkkraft bepalen en een geschikt formaat voor de actie kiezen.
2. Het doel van de actie bepalen. Bewustmakingsacties moeten altijd gericht zijn op een min of meer nauwkeurig doel. De uiteenzetting en de uitvoering zullen verschillen afhankelijk van of we de Brusselaars of de jongeren van de school, het jeugdcentrum, de buurt... proberen te sensibiliseren.
3. De inhoud voorbereiden. Voor een effectieve bewustmakingscampagne moeten we inhoud voorbereiden die is aangepast aan het formaat en het hierboven gekozen publiek. Beschrijf bij het

voorbereiden van deze inhoud duidelijk het probleem waar we aandacht voor vragen. Indien mogelijk bevat de actie ook ideeën voor oplossingen of denkpistes om de situatie te verbeteren. Ongeacht het formaat moeten we in ieder geval ingaan op:

- a. De context. We moeten het kader van het probleem beschrijven, de acties die al hebben plaatsgevonden, de oplossingen die al dan niet zijn ingevoerd door de overheid en politieke spelers, enz.
 - b. Het probleem. We moeten het thema waar we aandacht voor vragen duidelijk omlijnen om de nodige impact te creëren. We moeten de situatie beschrijven, aangeven in welk opzicht deze problematisch is, wie wordt getroffen en hoe, en wat de toekomstperspectieven zijn.
 - c. Mogelijke oplossingen. Bewustwording beperkt zich niet tot het presenteren van een probleem, we moeten ook één of meerdere oplossingen aandragen. We moeten de voorgestelde oplossingen eerlijk beschrijven, met hun voor- en nadelen.
 - d. We kunnen best een getuigenis in onze bewustmakingscampagne opnemen. Het kan gaan om de getuigenis van een persoon die gevolgen van het probleem heeft ondervonden, een wetenschappelijk expert, een veldwerker, enz. De getuigenis is in elk geval bedoeld om het thema concreet vorm te geven. Een dergelijke getuigenis niet verplicht, maar wel aanbevolen, en dit ongeacht het gekozen formaat.
4. De actie voorbereiden en lanceren. De voorbereiding zal er anders uitzien afhankelijk van het formaat van de actie. Voor een affichecampagne moet u de affiches printen en ophangen, maar een sensibiliseringsdag op school, in het jeugdcentrum, enz. vergt heel wat meer organisatie.
 5. De balans op de actie opmaken. Ter afsluiting van een bewustmakingsactie kunt u een samenvatting van de actie maken om de voortgang ervan te evalueren. Wie werd getroffen? Zijn de mensen overtuigd? Hoe de impact vergroten tijdens een toekomstige actie van dit type? U kunt ook een duidelijk verslag schrijven en via de media of sociale netwerken verspreiden.

Hulpmiddelen

Deze bron kan nuttig zijn bij het uitwerken van uw bewustmakingscampagne:

- Voorbeeld en toelichting bij het organiseren van een bewustmakingsevenement. Het voorbeeld betreft het klimaat, maar het geldt ook voor andere thema's. <https://www.animafac.net/fiches-pratiques/organiser-un-evenement-de-sensibilisation-a-l-environnement/>

VRIJWILLIGERSWERK

Vrijwilligerswerk is de ideale manier om persoonlijk, alleen of gezamenlijk, aan een oplossing te werken om een bepaald probleem op te lossen. U kunt zich aanmelden als vrijwilliger bij een structuur die aangeeft met vrijwilligers te werken. Er volgt een eerste kennismaking en een analyse van de methoden, activiteiten en eerdere acties van de organisatie. Daarna kunt u bijna aan de slag.

Eerst moet u nog een vrijwilligersovereenkomst ondertekenen waarin de details van de uit te voeren actie staan vermeld. Dit contract is belangrijk omdat u anders eventuele kosten (transport, bedrukking, enz.) niet kunt vergoed krijgen en het zorgt er ook voor dat u tijdens de actie verzekerd bent. In sommige gevallen is een contract niet noodzakelijk. U hoeft geen contract te ondertekenen als u voedsel gaat inzamelen voor operatie Arc-en-Ciel. We moeten wel de status controleren van de organisatie die de actie leidt en nagaan wie verantwoordelijk is. Aarzel niet om ook zonder contract de kwestie met uw verzekeringsmakelaar te bespreken.

Hulpmiddelen

Deze verschillende bronnen kunnen nuttig zijn bij het voorbereiden van uw activiteiten als vrijwilliger:

- Vind informatie over vrijwilligerswerk en zoek een vereniging of organisatie die op zoek is naar vrijwilligers: www.levolontariat.be
- De website van het Waals Gewest, die mogelijkheden biedt voor vrijwilligerswerk: www.wallonie.be/fr/vivre-en-wallonie/travail/benevolat-volontariat

BURGERPARTICIPATIE OF POLITIEKE PARTICIPATIE

Burgerparticipatie en/of politieke participatie behelst alle actiestrategieën die erin bestaan om deel te nemen aan het politieke leven om zo bepaalde zaken te veranderen. In sommige gevallen is deze methode zeer effectief, maar het is ook een tijdrovende aangelegenheid. U kunt beter een andere strategie volgen als u met uw politieke participatie beoogt één enkel probleem op te lossen. Als u ook om andere redenen interesse hebt in deze vorm van participatie, is het ongetwijfeld een goed idee om u in het politieke leven te engageren.

- Op gemeentelijk niveau zijn er de Jongerenraden, discussie- en reflectiegroepen waarin jongeren van 12 tot 18 fungeren als spelers van het sociale en culturele leven van de gemeente. Om u in te schrijven bij een gemeenteraad moet u contact opnemen met de gemeente of hun website raadplegen.
- Op gemeenschapsniveau biedt het Forum des Jeunes de la Fédération Wallonie-Bruxelles (Jeugdforum van de Federatie Wallonië-Brussel) jongeren van 16 tot 30 jaar de mogelijkheid om deel te nemen aan werkgroepen, burgerprojecten en themadagen om gezamenlijk na te denken over oplossingen voor de problemen van jonge Franstalige Belgen. De website forumdesjeunes.be bevat alle informatie.

Naast deze raden heeft elke Belgische politieke partij een jongerenorganisatie waarin 15-35-jarigen (gemiddelde leeftijd) zich politiek kunnen engageren. Het idee is om jongeren de kans te geven hun zorgen bij de partij te uiten en zo de stem van jongeren te laten gelden in een politieke wereld die vaak voorbehouden is aan ouderen. Daarnaast willen deze jongerenorganisaties zorgen voor verantwoordelijke, actieve, kritische en solidaire burgers (door middel van informatie, kritiek en reflectie. Door hun acties kunnen burgers zich vaak ook vertrouwd maken met het politieke reilen en zeilen. Conferenties, werkgroepen, eenmalige evenementen, deelname aan manifestaties en koffiedebatten, alle middelen zijn goed voor deze organisaties.

Voordat u zichzelf engageert voor één van deze politieke organisaties, moet u controleren of de waarden die ze uitdragen overeenkomen met de waarden die u wilt verdedigen. Hiervoor kunt u enkel maar de documentatie op hun website raadplegen of een bijeenkomst organiseren. Informatiebronnen:

- Jong VLD: <https://jvld.nationbuilder.com/>
- Défi Jeunes: defijeunes.be
- Jong groen: <https://www.jonggroen.be/>
- Jong cd&v: <https://www.jongcdenv.be/>
- Beweging van Jonge Socialisten: <https://www.jongsocialisten.be/>
- Comac (studentenbeweging van de PVDA): <https://www.comac-studenten.be/>

